EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 4.9.2024
COM(2024) 388 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN

om det övergripande genomförandet av medlemsstaternas offentliga kontroller under 2022 för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa, djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel

{SWD(2024) 208 final}

Innehåll

Sammanfattning 4
Inledning 5

Del 1
Offentlig kontroll utförd av EU-länderna 2022 7

1.1
Allmän översikt 8

1.2
EU-ländernas årliga rapporter 13

1.3
Systemen för offentlig kontroll – organisation och resultat 14

1.4
Åtgärder för att säkerställa att de fleråriga nationella kontrollplanerna fungerar ändamålsenligt 16

1.4.1
Åtgärder som har vidtagits för att säkerställa efterlevnad hos företagen 17

1.4.2
De nationella myndigheternas tillsyn 18

1.4.3
Åtgärder för att säkerställa att systemen för offentlig kontroll är ändamålsenliga 20

Del 2
Kommissionens kontroller i EU-länderna under 2022 22

2.1
Revision och kontroll 23

2.2
Rekommendationer 25

2.3
Värt att nämna från kommissionens kontroller under 2022 26

2.4

Systematisk uppföljning av rekommendationer från revisioner 29

2. 4.1
Allmänna uppföljningsrevisioner 30

2.4.2
Tillsyn 31
Slutsatser..... 32

Ansvarsfriskrivning

Europeiska kommissionen lägger fram denna rapport i enlighet med artikel 114 i förordning (EU) 2017/625 [1]. Syftet med rapporten är att allmänheten ska få bättre tillgång till information om den offentliga kontroll som utförs av EU-länderna, och om hur kommissionen i sin tur kontrollerar dem, på områdena livsmedels- och fodersäkerhet, djurhälsa, växtskydd och djurskydd, ekologiskt jordbruk och kvalitetsordningar för jordbruksprodukter och livsmedel.

Endast Europeiska unionens domstol har behörighet att tolka EU-rätten.

Vårt mål är att informationen ska vara uppdaterad och korrekt. Om vi informeras om felaktigheter försöker vi rätta till dem.

Det material som används för denna rapport

- är allmän information som inte riktas till någon enskild fysisk eller juridisk person,
- är inte nödvändigtvis heltäckande, fullständigt, korrekt eller aktuellt, och
- tillhandahålls delvis av nationella myndigheter i EU-länderna, som kommissionen inte har någon kontroll över och inte kan ta ansvar för.

En del uppgifter eller information i denna rapport kan ha skapats eller strukturerats i filer eller format som inte är felfria.

[1] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel.

Sammanfattning

Denna rapport omfattar det övergripande genomförandet av EU-ländernas offentliga kontroller och kommissionens kontrollverksamhet under 2022. Syftet med dessa kontroller är att säkerställa en hög hälsoskyddsnivå och ett starkt förtroende för livsmedelskedjan, från jord till bord. De är ett viktigt sätt att kontrollera att företagen uppfyller sina lagstadgade krav så att konsumenterna i EU kan lita på att de livsmedel de äter är säkra. De är också nödvändiga för att möjliggöra en smidig och säker handel med livsmedel, djur och växter, både inom EU och med länder utanför EU.

Nationella myndigheter är ansvariga för att utföra offentlig kontroll. Om företag utmed livsmedelskedjan inte följer gällande lagstiftning måste myndigheterna se till att kraven efterlevs och se till att företagen uppfyller sina skyldigheter.

Under 2022 omfattades 16,4 miljoner företag av offentlig kontroll och de nationella myndigheterna genomförde omkring 5 miljoner offentliga kontroller av dem. Vid dessa kontroller konstaterades 1,2 miljoner fall av bristande efterlevnad, vilket ledde till drygt 475 000 administrativa sanktioner och 12 000 rättsliga åtgärder.

Kommissionen verifierar hur EU-länderna genomför de offentliga kontrollerna och tillsynsverksamheten.

Kommissionens kontroller visar att de nationella myndigheterna överlag har de system som behövs för att övervaka och säkerställa att företagen uppfyller EU-kraven och att agera vid bristande efterlevnad. I vissa EU-länder konstaterade kommissionen brister i systemen för offentlig kontroll, vilket tydde på att det fanns utrymme för förbättring. I dessa fall utfärdar kommissionen rekommendationer till de nationella myndigheterna.

Kommissionen följer systematiskt upp sina rekommendationer och använder sig vid behov av andra tillsynsverktyg. Den bistår även EU-länderna med tekniskt stöd och utbildning genom initiativet Bättre utbildning för säkrare livsmedel och tekniska möten med expertnätverk.

Sedan 2020 har de nationella myndigheterna rapporterat resultaten av sina kontroller i ett harmoniserat elektroniskt format. Alla EU-länder har dock ännu inte kunnat lämna in alla sina uppgifter i det format som krävs.

Inledning

EU strävar efter att uppnå en hög nivå av skydd och förtroende för livsmedels- och fodersäkerhet, djurhälsa, växtskydd, djurskydd, ekologiskt jordbruk och program för geografiskt ursprung (skyddad ursprungsbeteckning (SUB), skyddad geografisk beteckning (SGB) och garanterad traditionell specialitet (GTS)). Människor i EU förväntar sig med rätta höga standarder på alla dessa områden.

EU har en omfattande rättslig ram för att säkerställa att kontrollerna är enhetliga i hela livsmedels- och foderkedjan, från jord till bord, och övervakas på lämpligt sätt, och samtidigt säkerställa en ändamålsenlig inre marknad och handel med länder utanför EU. I denna rapport omfattar hänvisningarna till EU-länder och de statistiska uppgifterna Förenade kungariket med avseende på Nordirland ([2]).

En av hörnstenarna i EU:s integrerade livsmedelssäkerhetsstrategi från jord till bord är att varje EU-land ska ha ett ändamålsenligt system för offentlig kontroll, baserat på förordningen om offentlig kontroll ([3]). Syftet är att verifiera och vid behov se till att företagen efterlever EU:s normer i hela foder- och livsmedelskedjan. EU-länderna måste utarbeta fleråriga nationella kontrollplaner som omfattar alla områden som regleras av EU:s jordbruks- och livsmedelslagstiftning.

Kommissionen spelar en viktig roll för den övergripande kontrollstrategin på EU-nivå ([4]) och utför kontroller, inbegripet revisioner, i EU-länderna för att verifiera att de nationella myndigheterna uppfyller sina skyldigheter.

EU-länderna ska lämna in en årlig rapport till kommissionen ([5]) om hur deras offentliga kontroller genomförs i enlighet med deras fleråriga nationella kontrollplan.

([2]) I enlighet med avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, särskilt artikel 5.4 i Windsorramen (se Gemensam förklaring nr 1/2023 av unionen och Förenade kungariket i den gemensamma kommitté som inrättats genom avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen av den 24 mars 2023, EUT L 102, 17.4.2023, s. 87) jämförd med bilaga 2 till den ramen.

([3]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel.

([4]) Artikel 116 i förordningen (EU) 2017/625.

Kommissionen utarbetar en rapport ([6]) om genomförandet av den offentliga kontrollen i EU-länderna, med beaktande av

- de årliga rapporterna från de nationella myndigheterna om deras kontrollverksamhet, och
- resultaten av kommissionens kontroller i EU-länderna.

Denna rapport avser år 2022. Den består av en granskning av

- EU-ländernas årliga rapporter för 2022,
- kommissionens kontroller i EU-länderna under 2022, och
- kommissionens uppföljnings- och tillsynsåtgärder samt stöd till de nationella myndigheterna.

Den innehåller en sammanställning av uppgifterna från de nationella myndigheterna för år 2022. Dessa uppgifter kommer med tiden att göra det möjligt att identifiera trender när det gäller kontroller och bristande efterlevnad.

Grafiken som illustrerar de nationella offentliga kontrollerna bygger på 2022 års aggregerade uppgifter från EU-länderna.

Eftersom rapporteringskraven har ändrats sedan 2020 kunde inte samtliga EU-länder lämna in alla uppgifter för 2022 i den utsträckning som krävdes. Detta begränsar jämförbarheten i grafiken, eftersom vissa EU-länder kan ha tillhandahållit kombinerade uppgifter som inte har delats in i de underkategorier som krävs.

Denna rapport åtföljs av ett arbetsdokument från kommissionens avdelningar ([7]) med närmare information om de kontroller och revisioner som de nationella myndigheterna och kommissionen utfört i de sektorer av livsmedelskedjan som omfattas av förordningen om offentlig kontroll.

([5]) Artikel 113.1 i förordningen (EU) 2017/625.

([6]) Artikel 114 i förordningen (EU) 2017/625.

([7]) Arbetsdokument från kommissionens avdelningar (SWD(2024) 208 final) som åtföljer kommissionens rapport om det övergripande genomförandet av offentlig kontroll i medlemsstaterna (2022) för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurhälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel.

Del 1

Offentlig kontroll utförd av EU-länderna 2022

1.1 Allmän översikt

Livsmedel produceras och distribueras från jorden till våra bord längs olika kedjor som sträcker sig över många olika näringsgrenar och verksamheter ([8]).

I tabell 1 ges en översikt över resultaten av de offentliga kontroller som utfördes i EU-länderna under 2022.

Tabell 1: Offentliga kontroller 2022 – i siffror

Alla företag i livsmedelskedjan	Offentliga kontroller	Konstaterade problem med bristande efterlevnad	Administrativa sanktioner	Vidtagna rättsliga åtgärder
16 414 273	**5 010 943**	**1 205 443**	**476 160**	**12 182**

I figur 1 visas en uppdelning av de offentliga kontroller som utförts av EU-länderna utmed livsmedelskedjan, från jord till bord ([9]). Där visas antalet aktörer, utförda offentliga kontroller, konstaterade problem med bristande efterlevnad och tillämpade administrativa sanktioner – uppdelade efter verksamhetskategori i livsmedelskedjan ([10]).

I tabell 2 visas de fem största sektorerna i livsmedelskedjan med absoluta tal för antalet enheter, utförda offentliga kontroller, konstaterade problem med bristande efterlevnad och tillämpade administrativa sanktioner. I det arbetsdokument från

([8]) Se Eurostat – nyckeltal för den europeiska livsmedelskedjan – 2022 för ett urval av uppgifter för EU:s jordbruks- och fiskerisektor och för den bredare kedjan från jord till bord.

([9]) Denna figur inkluderar inte kontroller av växtskydd (dvs. utfärdande av växtpass och applicering av ISPM15-märkning på träförpackning för att visa att den har behandlats för att förhindra spridning av insekter, frön och svampar), marknadsföring av växtskyddsmedel och hållbar användning av bekämpningsmedel utanför jordbruket.

([10]) Nationella myndigheter behöver inte rapportera antalet enheter som är aktiva inom djurtransport. De uppgifter som begärdes för offentliga kontroller och bristande efterlevnad vid slakterier och vilthanteringsanläggningar kan anges som antal slaktkroppar eller vikt. Det går därför inte att använda en totalsumma.

kommissionens avdelningar som åtföljer denna rapport finns en ytterligare uppdelning av dessa siffror på alla områden i livsmedelskedjan.

Figur 1: Offentlig kontroll utförd av EU-länderna 2022

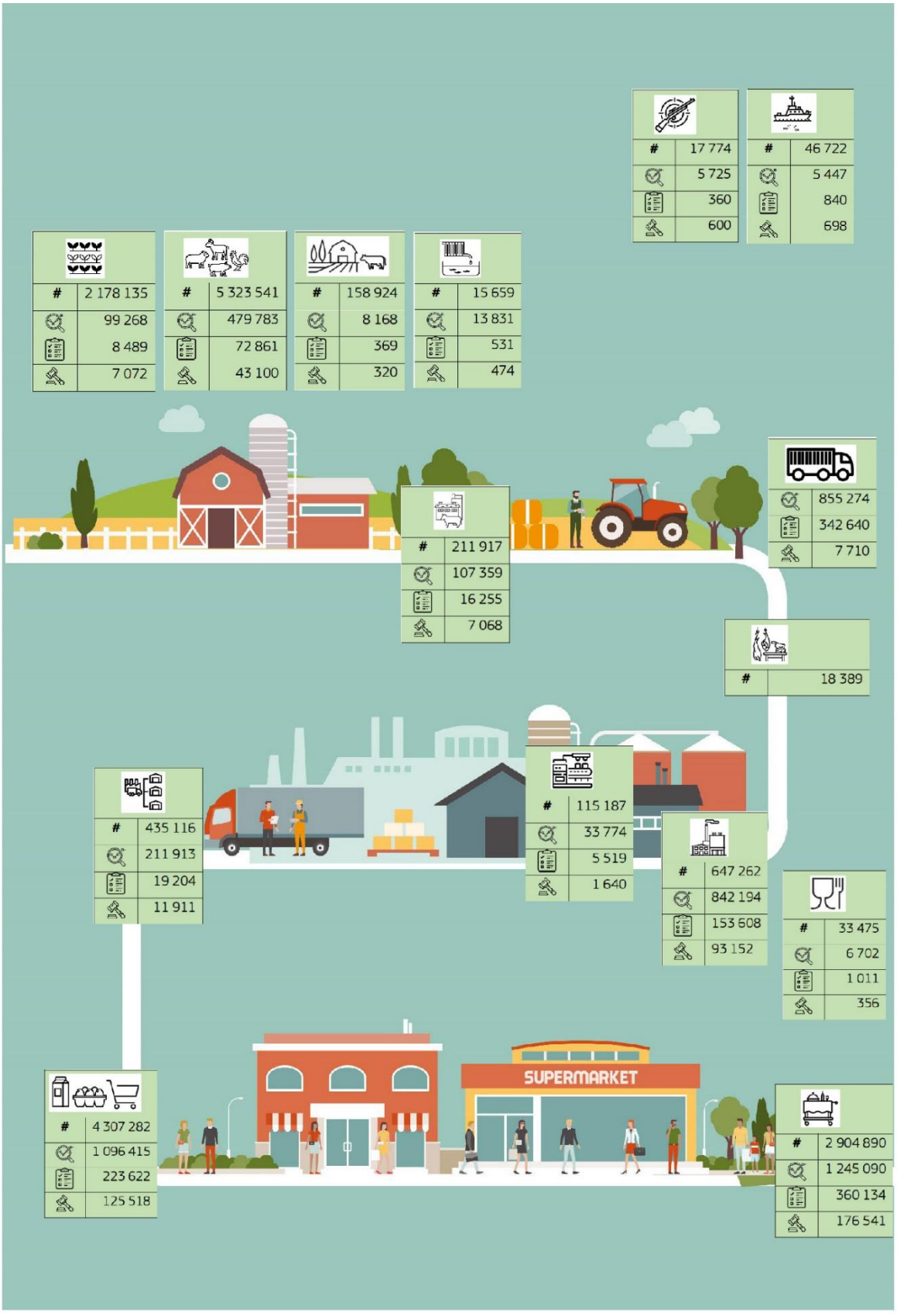

	Jordbruk – växter	#	Antal aktörer
	Jordbruk – djur		Antal offentliga kontroller
	Jordbruk – blandat		Antal fall av bristande efterlevnad
	Vattenbruk		Antal administrativa sanktioner
	Fiske		
	Jakt		
	Djurfoder		
	Transport av djur		
	Slakterier och vilthantering		
	Livsmedelsproduktion		
	Bearbetning av animaliska biprodukter		
	Livsmedelsdistribution		
	Partihandel och detaljhandel		
	Livsmedelstjänster		
	Producenter av material avsedda att komma i kontakt med livsmedel		

Tabell 2: Offentlig kontroll 2022 – de fem största sektorerna

Enheter	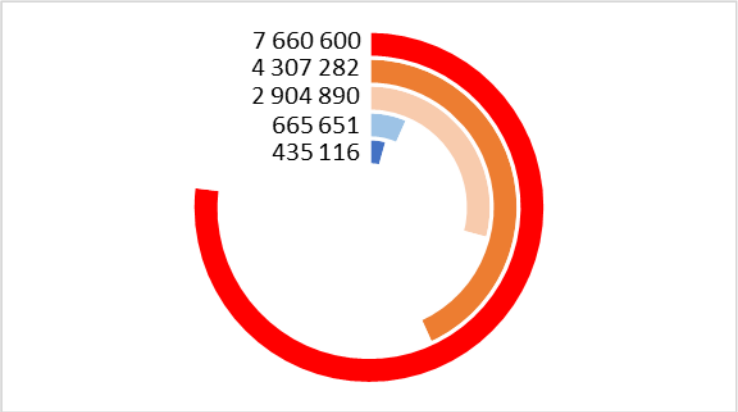	Jordbruk 7 660 600 Partihandel med livsmedel 4 307 282 Livsmedelstjänster 2 904 890 Livsmedelsproduktion 665 651 Livsmedelsdistribution 453 116
Offentlig kontroll	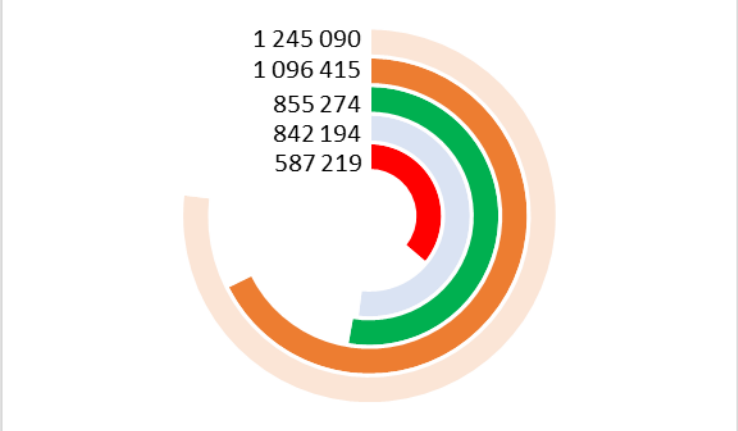	Livsmedelstjänster 1 245 090 Partihandel med livsmedel 1 096 415 Djurtransport 855 274 Livsmedelsproduktion 842 194 Jordbruk 587 219
Fall av bristande efterlevnad	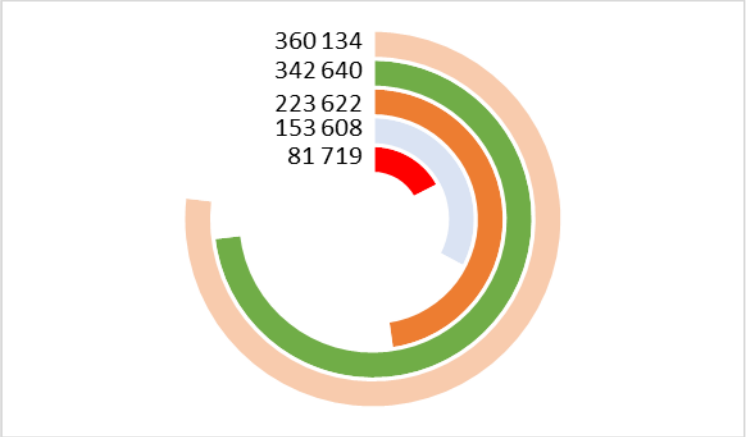	Livsmedelstjänster 360 134 Djurtransport 342 640 Partihandel med livsmedel 223 622 Livsmedelsproduktion 153 608 Jordbruk 81 719
Administrativa sanktioner	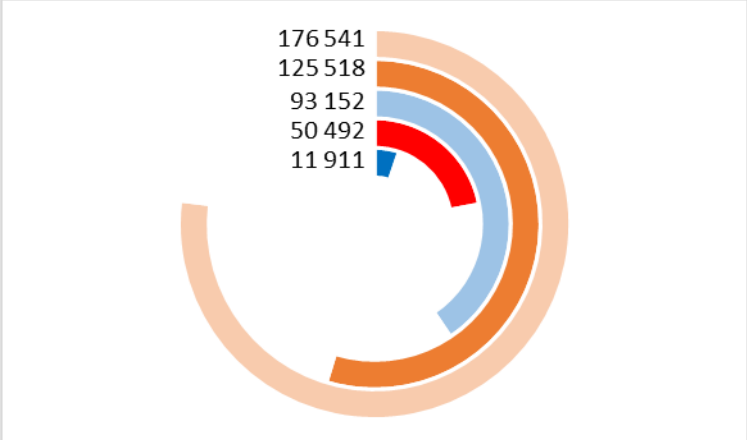	Livsmedelstjänster 176 541 Partihandel med livsmedel 125 518 Livsmedelsproduktion 93 152 Jordbruk 50 492 Livsmedelsdistribution 11 911

1.2
EU-ländernas årliga rapporter

De nationella myndigheterna använde det nya rapporteringsformatet endast för tredje gången. Vissa av dem hade fortfarande problem med att sammanställa uppgifterna i det format som krävs. Det innebär att jämförelser mellan de uppgifter som lämnats för 2020, 2021 och 2022 kanske inte är tillförlitliga. Ändringen till det nya formatet gör det också svårt att jämföra uppgifter från tiden före 2020 med uppgifter från tiden efter 2020. Det är därför fortfarande för tidigt att jämföra uppgifterna på EU-nivå från år till år.

EU-länderna uppmanas att tillhandahålla bedömningar av i vilken övergripande grad kontrollsystem efterlevs och hur verkningsfulla de är. De nationella myndigheterna lämnade dock mindre information för 2022 än vad som förutsågs i vägledningen ([11]).

När det gäller djurskydd på gårdar och under transport anges i förordningen om offentlig kontroll att de årliga rapporterna måste innehålla en analys av de allvarligaste fallen av bristande efterlevnad. Denna analys bör ligga till grund för en nationell handlingsplan för att förebygga eller minska förekomsten av sådana under de kommande åren ([12]). I allmänhet, och i likhet med 2020 och 2021, tillhandahöll de nationella myndigheterna varken en sådan analys eller handlingsplanerna. Detta gör det omöjligt för kommissionen att lämna den sammanfattning som krävs angående djurskydd.

De nationella myndigheterna lämnade också endast mycket begränsad information om kontroller med inriktning på bedrägligt och vilseledande agerande.

([11]) Kommissionens tillkännagivande med vägledning om hur man fyller i den standardiserade förlagan.

([12]) Artiklarna 151, 152, 154, 156, 157 och 158 i förordningen (EU) 2017/625.

1.3 Systemen för offentlig kontroll – organisation och resultat

EU-länderna har inrättat system för offentlig kontroll för att verifiera att alla företag i livsmedelskedjan tillämpar den rättsliga ramen.

I de nationella myndigheternas fleråriga nationella kontrollplaner beskrivs hur deras kontrollsystem är uppbyggda och deras strategiska mål fastställs.

I kommissionens vägledning om hur de årliga rapporterna ska fyllas i uppmanas de nationella myndigheterna att

- beskriva eventuella uppdateringar av hur systemen för offentlig kontroll är organiserade,
- inkludera en tabell med resultaten av de resultatindikatorer som används för att mäta de strategiska målen, och
- inkludera ett uttalande om den allmänna graden av efterlevnad och verkningsfullhet hos systemen för offentlig kontroll på grundval av en analys och sammanfattning av kontrollsystemens resultat, mål och resultatindikatorer.

Vissa EU-länder upprepar beskrivningen av sina kontrollsystem i den årliga rapporten, information som redan finns tillgänglig i deras fleråriga nationella kontrollplan.

Det finns mestadels väldigt få uttalanden om den allmänna graden av efterlevnad och verkningsfullhet. Beskrivningarna varierar från tillfredsställande till att ge en procentandel av de företag som vid kontroll konstaterats uppvisa (eller inte uppvisa) fall av bristande efterlevnad.

Tio EU-länder innehöll information om mål och resultat. Åtta av dessa länder lämnade denna information i form av en översikt över resultaten för sina indikatorer. Indikatorerna är ibland begränsade till antalet utförda offentliga kontroller och provtagningar.

Vissa EU-länders rapporter innehåller inte information från alla myndigheter som deltar i de offentliga kontrollerna i livsmedelskedjan.

Några exempel på god praxis att notera är följande:

- De lettiska myndigheterna inkluderade en indikator för tjänstemännens prestationer.
- De belgiska myndigheterna definierar barometrar på grundval av resultaten från de offentliga kontrollerna.
- De danska myndigheterna använder antalet fall av livsmedelsburna sjukdomar som orsakats av salmonella och antalet återkallanden.

Flera EU-länder uppgav att antalet genomförda kontroller ökade igen jämfört med tidigare år efter ett gradvist hävande av åtgärderna för att begränsa covid-19-pandemin. Andra rapporterar fortfarande negativa effekter av pandemiåtgärderna när det gäller deras förmåga att fullt ut genomföra de kontroller de hade planerat.

Övriga faktorer som hade en negativ inverkan på inspektionsprogrammen och som rapporterats av de nationella myndigheterna var otillräckliga resurser (personal, finansiering och utrustning), pågående djurhälsoproblem (t.ex. afrikansk svinpest och fågelinfluensa), växtskyddsfrågor, brexit och kriget i Ukraina.

1.4
Åtgärder för att säkerställa att de fleråriga nationella kontrollplanerna fungerar ändamålsenligt

Syftet med de fleråriga nationella kontrollplanerna är att se till att de offentliga kontrollerna utförs på ett riskbaserat och effektivt sätt i hela den jordbruksbaserade livsmedelskedjan och i enlighet med förordningen om offentlig kontroll.

När ett fall av bristande efterlevnad konstateras vid en offentlig kontroll är de nationella myndigheterna skyldiga att vidta åtgärder för att se till att det företag som inte uppfyller kraven åtgärdar problemet för att förhindra ytterligare händelser ([13]).

De nationella myndigheterna måste också verifiera att systemet för offentlig kontroll är ändamålsenligt och vidta de åtgärder som behövs för att åtgärda alla brister som konstaterats ([14]).

([13]) Artikel 138 i förordningen (EU) 2017/625.

([14]) Artikel 12.2 och 12.3 i förordningen (EU) 2017/625.

1.4.1
Åtgärder som har vidtagits för att säkerställa efterlevnad hos företagen

En majoritet av EU-länderna (18) rapporterade om åtgärder som vidtagits för att säkerställa företagens efterlevnad. För sex av dessa länder är informationen begränsad till de klassiska metoderna för att säkerställa efterlevnaden av reglerna, såsom varningar, påföljder och rättsliga åtgärder.

De andra rapporterna innehåller information om åtgärder som exempelvis upplysningskampanjer, vägledning och utbildning för företag så att de kan följa livsmedelssäkerhetsreglerna.

Nedan ges några goda exempel:

- De danska myndigheterna använder digitala verktyg och lösningar, såsom ett riskhanteringsverktyg för livsmedelsföretag och ett verktyg för att kontrollera om förvaringstemperaturen är korrekt.
- De ungerska myndigheterna rapporterar om de första positiva effekterna av den mer rådgivande strategi som valts som komplement till tillsynsåtgärder.
- I Belgien har företag som är certifierade enligt nationella validerade riktlinjer för egenkontroll rätt till lägre avgifter och lägre frekvens av offentliga kontroller.

1.4.2
De nationella myndigheternas tillsyn

De nationella myndigheterna måste införa effektiva, proportionella och avskräckande påföljder ([15]).

De nationella myndigheterna använder en rad olika tillsynsmetoder, från utfärdande av muntliga och skriftliga varningar till beslagtagande och förstöring av varor samt (tillfällig) indragning eller begränsning av företags godkännanden. Straffavgifter används som en avskräckande åtgärd. Formella rättsliga förfaranden är fortfarande en sista utväg.

I diagram 1 visas antalet administrativa sanktioner som tillämpats i de olika sektorerna inom livsmedelskedjan. I diagram 2 visas en uppdelning per kategori och i diagram 3 visas antalet rättsliga åtgärder som vidtagits i varje kategori.

Diagram 1: Administrativa sanktioner 2022 per näringsgren

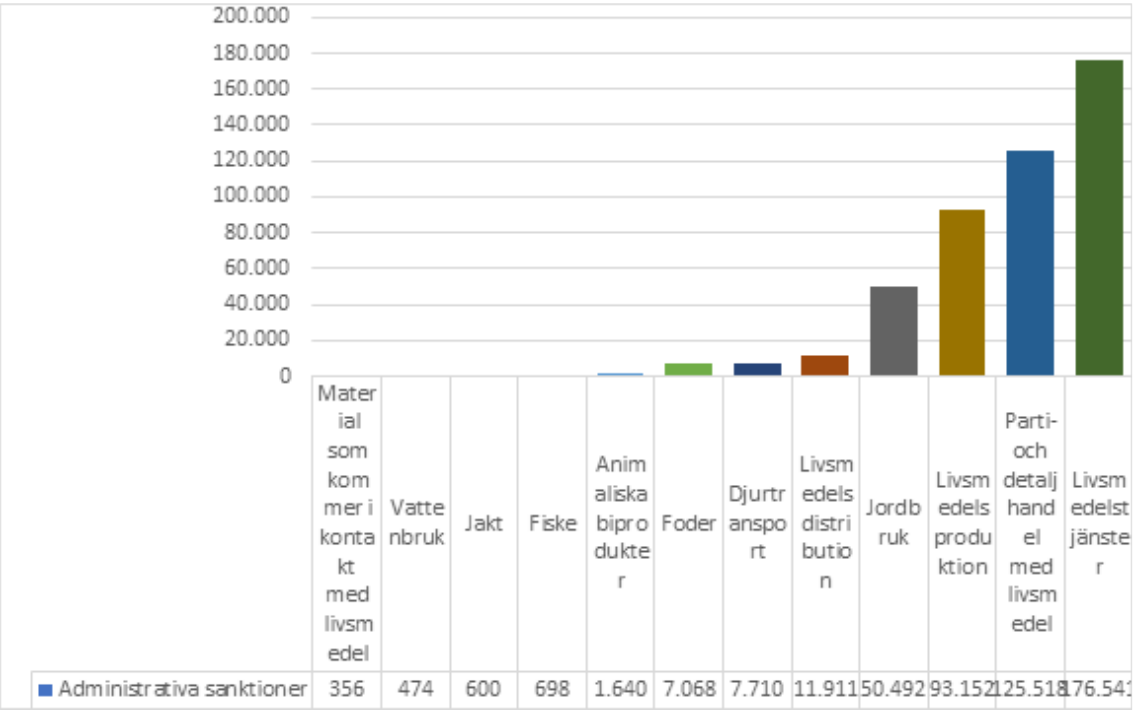

([15]) Artiklarna 137, 138 och 139 i förordning (EU) 2017/625.

Diagram 2: Administrativa sanktioner 2022 per kategori

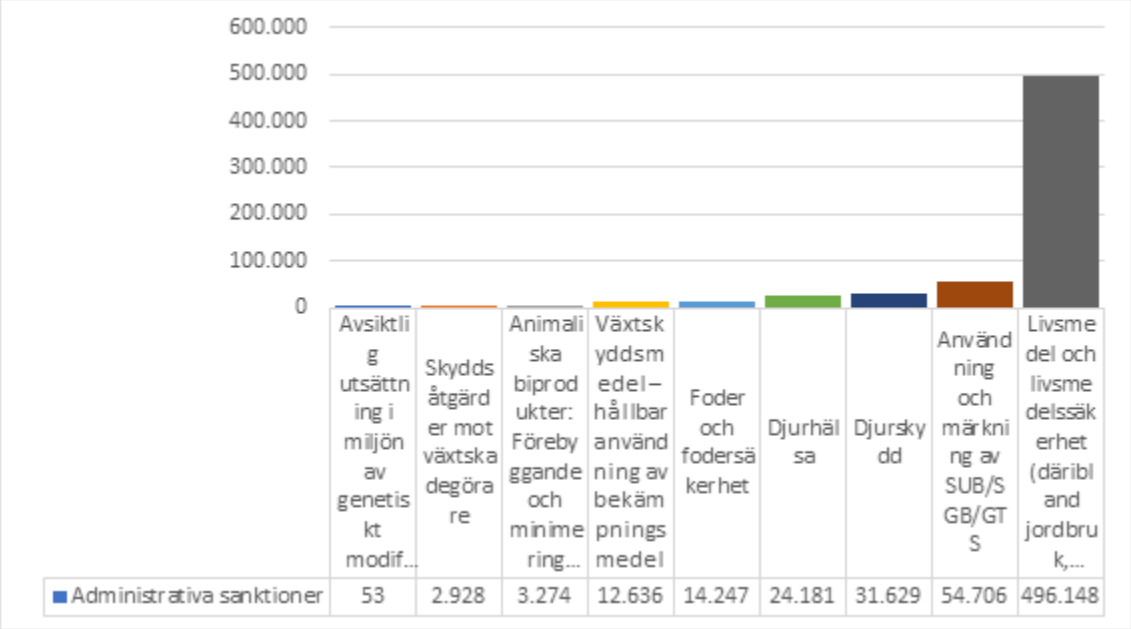

Diagram 3: Rättsliga åtgärder under 2022

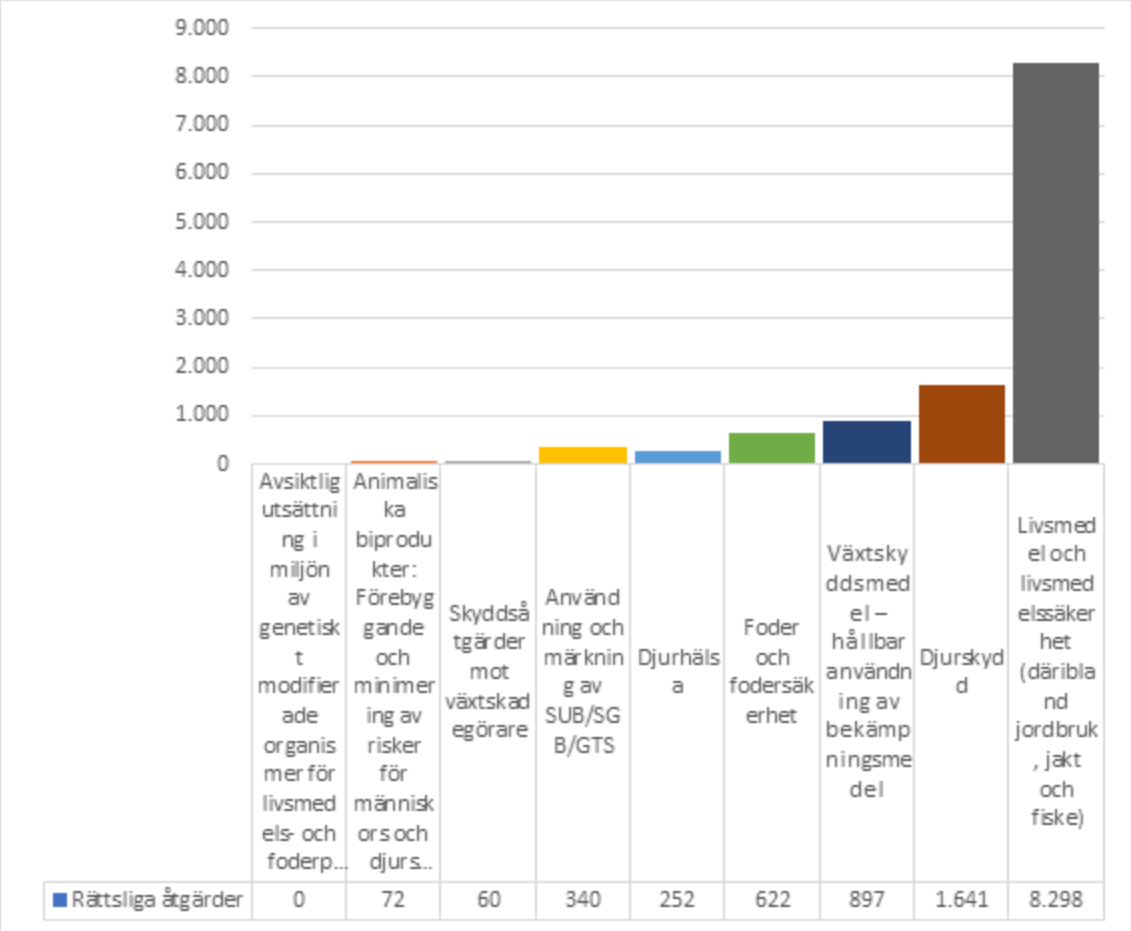

1.4.3
Åtgärder för att säkerställa att systemen för offentlig kontroll är ändamålsenliga

De nationella myndigheterna måste ha förfaranden och/eller arrangemang för att säkerställa att de offentliga kontrollerna är verkningsfulla och lämpliga. För att uppnå detta måste de ha eller ha tillgång till

- tillräckligt stor och för ändamålet väl kvalificerad och erfaren personal,
- lämpliga och korrekt underhållna lokaler och utrustningar, och
- tillräcklig laboratoriekapacitet för analys, testning och diagnostik.

De nationella myndigheterna måste utföra revisioner av sina egna kontrollsystem, eller själva underställa sig revisioner. De ska även inrätta förfaranden för verifiering av kontrollverksamheten ([16]) för att säkerställa efterlevnad och ändamålsenliga kontrollsystem. Detta inbegriper revisioner av alla enheter eller personer till vilka den nationella myndigheten kan ha delegerat uppgifter.

Information om en eller flera av dessa aspekter finns i 22 av dessa årliga rapporter.

Informationen är ganska knapphändig om de fortbildningskurser som personal erbjuds och deltar i och om revisioner och andra verifieringsmetoder som används för att bedöma hur verkningsfulla systemen för offentlig kontroll är.

I fråga om resurser:

- Tjeckien rapporterade en brist på finansiering för laboratoriediagnostik mot slutet av året, vilket ledde till begränsad provtagning och testning.
- Bulgarien nämnde en nedåtgående trend när det gäller antalet tjänstemän kombinerat med en ökning av antalet etablerade företag.
- Estland uppgav att bristen på experter, och den långsamma utvärdering av verksamma ämnen i växtskyddsmedel och växtskyddsmedel som bristen leder till, fortsatt är en utmaning.

Åtta EU-länder rapporterade ändringar i sin nuvarande fleråriga nationella kontrollplan. Skälen till dessa ändringar var

([16]) Artiklarna 6 och 12 i förordningen (EU) 2017/625.

- betydande förändringar av de behöriga myndigheternas organisation, ledning eller verksamhet,
- ny lagstiftning,
- en årlig uppdatering av målen.

Del 2

Kommissionens kontroller i EU-länderna under 2022

2.1
Revision och kontroll

Revisions- och analysprogrammet för 2022 ([17]) var det andra i den fleråriga planen för 2021–2025. Under 2022 började vi ta itu med flera av prioriteringarna i den fleråriga planen. Dessa inbegriper

- kalvars välbefinnande vid kontrollstationer under transport inom EU,
- djurens välbefinnande på fartyg för djurtransport,
- växtpass som används vid förflyttning av växter, växtprodukter och andra föremål inom EU.

Under 2022 gjorde vi 120 kontroller av EU-ländernas system för offentlig kontroll. Tabell 3 innehåller en uppdelning av typen av kontroller och den metod som använts.

Tabell 3 – Typer av kontroll och metod, 2022

Typ av revision	Helt på distans	Delvis på distans	På platsen
Revision	7	60	3
Skrivbordsanalys	27		
Undersökning	4	1	9
Allmän uppföljning	4	3	2

Figur 2 visar den geografiska täckningen av dessa kontroller. I diagram 4 visas antalet utförda revisioner per kontrollkategori.

([17]) Arbetsprogrammen offentliggörs på kommissionens webbplats.

Figur 2: Täckningen rörande kommissionens kontroller 2022

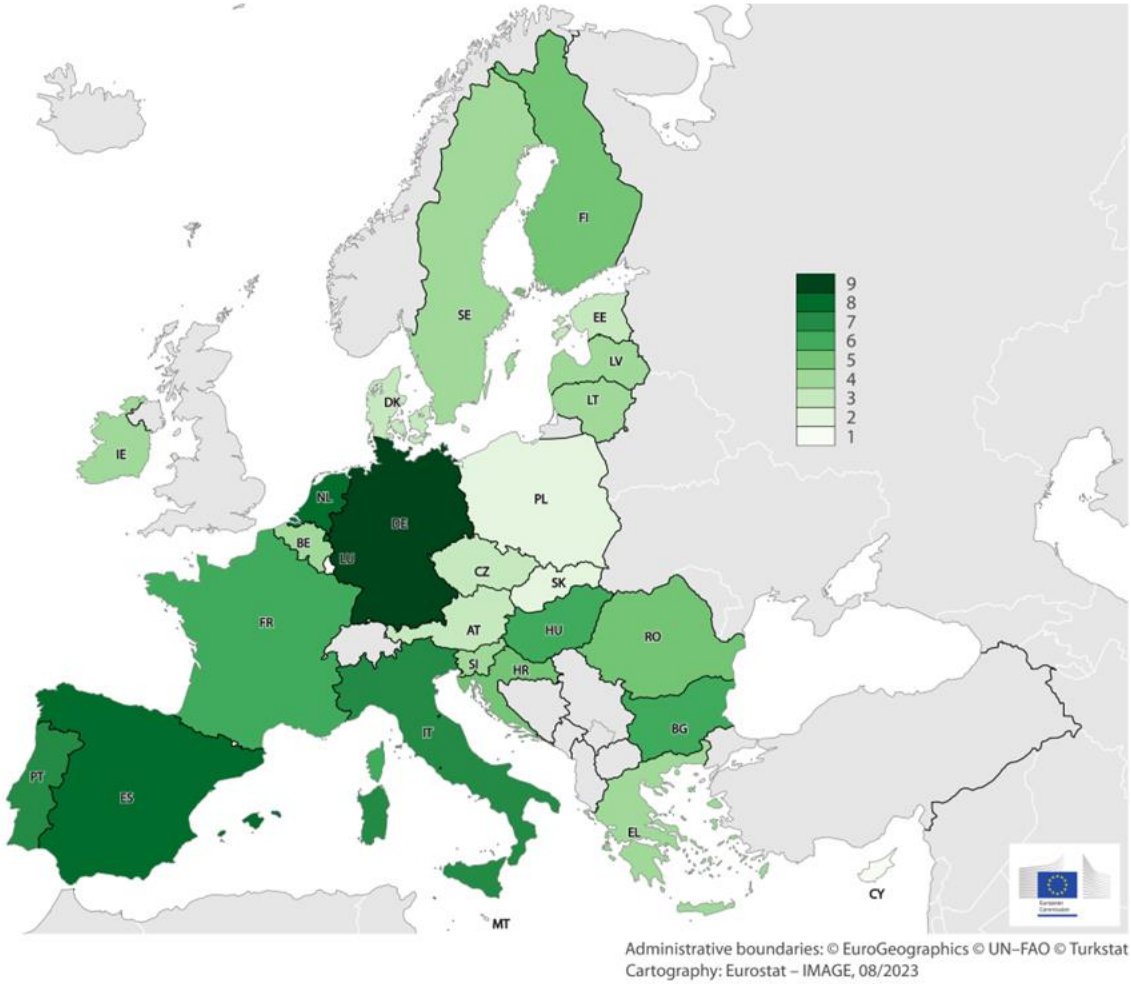

Diagram 4: Utförda kontroller per kategori, 2022

2.2 Rekommendationer

De kontroller som utfördes 2022 ledde till totalt 363 rekommendationer till EU-länder. I diagram 3 ges en översikt av dessa per sektor. I det åtföljande arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar finns en ytterligare uppdelning av siffrorna per reviderat områden.

Diagram 5: Rekommendationer för 2022 per sektor

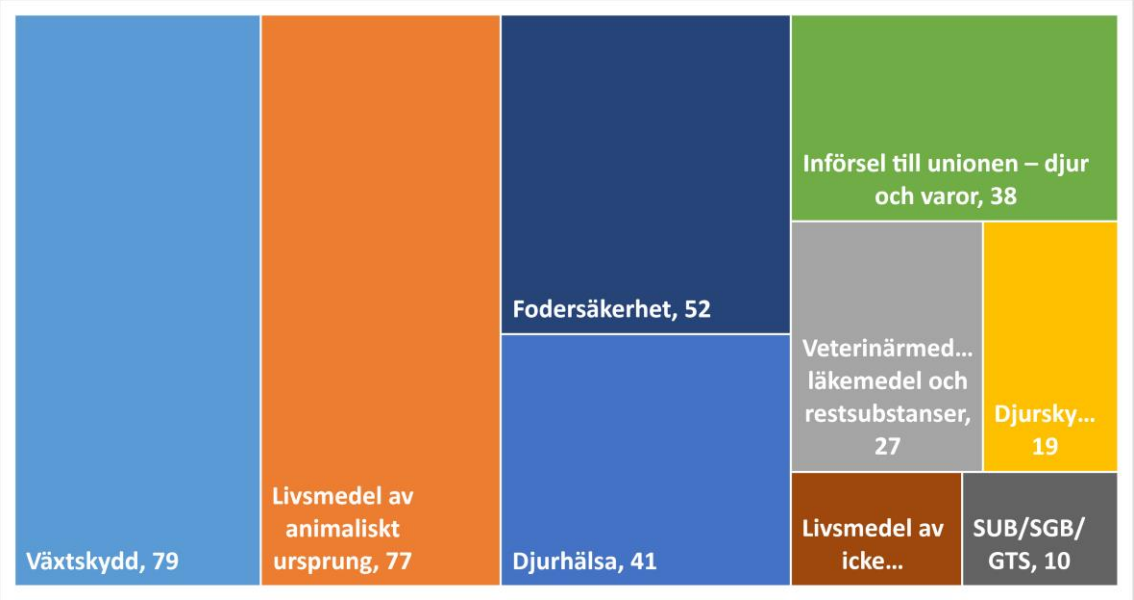

2.3
Värt att nämna från kommissionens kontroller under 2022

Livsmedel

Vid revisionerna inom **fiskerisektorn** hittades problem med registreringen av små fiskefartyg, kontrollerna av landningsplatser och därmed sammanhängande insatser samt avsaknad av kontroll av fartyg som landar i andra EU-länder. Användning av alternativa metoder för histamintest kan undergräva testresultatens tillförlitlighet och/eller giltighet.

Vi utvidgade omfattningen av våra revisioner i **köttsektorn** och började med slakterier för nötkreatur och gick vidare till slakterier för svin, får och fjäderfä. Brister konstaterades i utbildningen av och tillsynen över officiella veterinärer och kontrollernas verkningsfullhet i slakterier med liten produktion.

Vanliga brister inom **mejerisektorn** konstaterades i verkställandet av aktörernas förfaranden för testning av obehandlad mjölk och kontroll av värmebehandling.

Revisionerna av **livsmedel av icke-animaliskt ursprung** visade på behovet av att förbättra registreringen av primärproducenter vid genomförandet av riskbaserade offentliga kontroller.

Genetiskt modifierade organismer

Vi genomförde två undersökningar för att samla information om genomförandet av kontroller och bestämmelser om organismer och produkter, inklusive livsmedel och foder som innehåller sådana produkter, som erhållits med hjälp av nya genomiska tekniker ([18]). Syftet var också att identifiera god praxis och vanliga hinder eller svårigheter vid genomförandet av dessa kontroller.

Foder

([18]) EU:s lagstiftning om genetiskt modifierade organismer antogs 2001 och 2003. Nya genomiska tekniker är tekniker som är nya eller har utvecklats sedan 2001.

Våra revisioner visade att det fanns förbättringsmöjligheter hos bedömningen av aktörernas system för faroanalys och kritiska styrpunkter, genomförandet av lämpliga provtagningsprotokoll och offentlig kontroll av märkning.

Djurhälsa

Våra kontroller av de åtgärder som vidtagits för att begränsa spridningen av **afrikansk svinpest** visade på utmaningar när det gäller tidig upptäckt av sjukdomen, biosäkerhet och kontroller av förflyttning från restriktionszoner.

När det gäller de åtgärder som vidtagits mot **högpatogen aviär influensa** fanns det utrymme för att stärka beredskapsplaneringen och beredskapen när det gäller epidemiologiska undersökningar och arrangemang för besättningsavlivning.

Resultaten av våra kontroller för att bedöma det faktiska genomförandet av program för utrotning av **rabies** visade att genomförandet av programmen överlag fortskrider i enlighet med målen.

Animaliska biprodukter

De områden som identifierats för förbättring omfattar kontroller av animaliska biprodukter som genereras inom livsmedelssektorn, bedömningen av verksamhetsutövarnas system för faroanalys och kritiska styrpunkter samt kontroller av valideringen av bearbetningsanläggningar.

Djurskydd

Resultatet av ett projekt som undersökte kvalitetsstyrningssystem för djurskydd och användningen av indikatorer sammanfattades i en översiktsrapport. Efter projektet drogs slutsatsen att det finns ett behov av indikatorer som används överallt för att mäta situationen för eller förändringar i **djurens välbefinnande på gårdsnivå**.

När det gäller **djurskyddet under transport** påbörjade vi nya projekt för långa transporter av nötkreatur och transport av djur till länder utanför EU med fartyg.

Växtskydd

Vid våra revisioner av de åtgärder som vidtagits för att begränsa spridningen av *Xylella fastidiosa* identifierades de hinder som försenar genomförandet av de utrotningsåtgärder som krävs, särskilt i tidiga skeden av utbrottsbekämpning.

En ny revisionsserie bistod de nationella myndigheterna genom att hjälpa dem att anpassa sina kontrollsystem till de nya kraven på växtpass.

Växtskyddsmedel

Våra revisioner och utbildningsserier fokuserade på offentlig kontroll av saluföring och användning av växtskyddsmedel, hållbar användning av bekämpningsmedel, integrerat växtskydd och utrustning för spridning av bekämpningsmedel.

Ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter

Eftersom EU:s nya lagstiftning om ekologisk produktion endast har varit i kraft sedan början av 2022, och med tanke på den tid som krävs för att ställa om till de nya kraven, genomfördes inga revisioner i EU-länderna under 2022.

Skyddade ursprungsbeteckningar, skyddade geografiska beteckningar och garanterade traditionella specialiteter

En revision av utvärderingen av det befintliga systemet för offentlig kontroll av skyddade ursprungsbeteckningar och skyddade geografiska beteckningar inom vinsektorn visade på brister i kontrollen av efterlevnaden av alla aspekter som omfattas av produktspecifikationerna vid kontroller hos producenterna.

Bedrägligt eller vilseledande agerande

Projektet om de arrangemang som EU-länderna har infört för att bekämpa bedrägerier i den jordbruksbaserade livsmedelskedjan slutfördes och resultatet offentliggjordes i en översiktsrapport. Dessutom offentliggjorde kommissionen en teknisk rapport för att hjälpa medlemsstaterna att uppfylla EU:s rättsliga krav på detta område.

Införsel av djur och varor till EU

Resultaten av revisionerna bekräftade att EU-länderna överlag fortsätter att förbättra sina system och genomföra kontroller på detta område.

Resthalter av veterinärmedicinska läkemedel och miljöföroreningar hos djur och produkter av animaliskt ursprung

Resultaten av bedömningarna av de nationella planerna för kontroll av restsubstanser och av de åtta revisioner som genomfördes visade att reglerna efterlevdes.

One health

Resultaten av bedömningarna av de nationella planerna för antimikrobiell resistens sammanfattades i en översiktsrapport. Resultaten av detta projekt bör hjälpa EU-länderna att identifiera och utveckla synergier inom ramen för One Health-dimensionen. De bör också hjälpa dem att identifiera eventuella brister och stärka sina befintliga planer.

2.4 Systematisk uppföljning av rekommendationer från revisioner

2. 4.1
Allmänna uppföljningsrevisioner

Med utgångspunkt i vår treåriga revisionscykel har vi genomfört nio allmänna uppföljningsrevisioner under 2022.

Tabell 4: Allmänna uppföljningsrevisioner 2022

Allmänna uppföljningsrevisioner	

Den systematiska granskningen av de åtgärder som medlemsstaterna har vidtagit för att ta itu med revisionsrekommendationerna fortsatte att vara effektiv när det gäller att hantera de flesta av de identifierade problemen. Resultaten av de allmänna uppföljningsrevisionerna har offentliggjorts i landsprofilerna.

I slutet av december 2022 hade de nationella myndigheterna vidtagit korrigerande åtgärder eller gjort tillfredsställande åtaganden för att ta itu med de flesta bristerna inom godtagbara tidsramar. Utifrån en treårig löpande indikator hade åtaganden om korrigerande åtgärder gjorts för 93 % av rekommendationerna från de revisioner som utförts under treårsperioden 2018–2020.

Vi fortsätter att övervaka alla oavslutade rekommendationer genom att genomföra allmänna uppföljningsrevisioner.

2.4.2
Tillsyn

Under 2022 inledde kommissionen överträdelseförfaranden mot Förenade kungariket för underlåtenhet att efterleva viktiga delar av Windsorramen. Syftet med dessa överträdelseförfaranden är att återställa Förenade kungarikets efterlevnad av ramen på ett antal viktiga områden, med det slutliga målet att skydda EU-medborgarnas hälsa och säkerhet [19].

Under 2022 hänsköt inte kommissionen några mål till EU-domstolen på de områden för offentlig kontroll som omfattas av denna rapport.

[19] Pressmeddelande 15 juni 2022.

Slutsatser

De nationella myndigheterna fortsatte under 2022 att sköta sin uppgift att övervaka och verifiera att företag längs hela livsmedelskedjan uppfyller de tillämpliga EU-kraven och vidtog tillsynsåtgärder när så inte var fallet.

Restriktionerna som infördes på grund av covid-19-pandemin (även om det gradvis återgick till ett normalläge under 2022), bemanningsnivåerna och resursbegränsningarna angavs som skäl till att nationella myndigheter inte fullt ut kunde genomföra sina planerade program.

De nationella myndigheterna behöver slutföra arbetet med att anpassa sina interna datasystem så att de kan hantera fullständiga och enhetliga uppgifter i det format som krävs. Kommissionen har utfärdat vägledning för hur årsrapporten ska färdigställas. Om vägledningen följs kommer det att vara lättare att jämföra de uppgifter som lämnas om 2023 och framåt.

De årliga rapporterna skulle också förbättras när de nationella myndigheterna inkluderar uttalanden om den övergripande graden av efterlevnad, den övergripande verkningsfullheten hos deras system för offentlig kontroll, och deras lämplighet för att uppnå målen i förordningen om offentlig kontroll ([20]).

När det gäller offentlig kontroll av djurskydd måste framtida årliga rapporter ge en bättre analys av de viktigaste fallen av bristande efterlevnad och de nationella handlingsplanerna för att förhindra att sådana fall upprepas.

Resultaten av EU-ländernas offentliga kontroll och kommissionens kontroller av de nationella myndigheterna visar att kontrollsystemen finns på plats och att de ger en nivå av efterlevnad som är förenlig med kraven på livsmedels- och fodersäkerhet och en sund inre marknad i EU. Kommissionens kontroller identifierade dock brister och ytterligare utrymme för förbättringar.

Kommissionens systematiska uppföljning av rekommendationerna från revisionerna visar att de nationella myndigheterna i allmänhet de korrigerande åtgärder som krävs för att komma till rätta med de konstaterade bristerna.

Kommissionen fortsätter att i samarbete med de nationella myndigheterna stödja den fortlöpande förbättringen av system för offentlig kontroll via nätverk med nationella experter och initiativet Bättre utbildning för säkrare livsmedel.

([20]) Förordning (EU) 2017/625.